

Találkozások

Máltai közösségek a Nemzetközi
Eucharisztikus Kongresszuson

Felkészülni a váratlanra
Hátha valaki miattam dőbben rá
Felhők alkotta freskók Csenyétén

„Idézőjel

„Nagy öröm egy negyedévszázados jubileum, melyen sok ember odaadó buzgóságáért hálát lehet adni, akik azért dolgoznak, hogy az idős emberek a legkiszolgáltatottabb helyzetükben se veszítsék el a méltóságukat. Az Istennek mondott köszönet után mindenképpen említsük Csilla asszonyt, aki egyre fogyó emberi ereje ellenére még olyan lelki energiákat tudott elhozni szülőhazájába, amelyek elegendőek voltak a megújuláshoz. Abban az időben maga a szó, hogy „máltai”, az újat, a jövőbe mutatót jelentette. Most ezt köszönjük meg Csilla asszonynak, és azt, hogy az életét adta erre a küldetésre. Mi pedig a boldog örökösök vagyunk. Ránk bízta az Isten a hagyatékot és a mi feladatunk, hogy ezt az örökséget tudatosítsuk magunkban. Teljesítsük a küldetésünket. Talán nagyon egyszerűen így mondhatnánk: az élet szolgálatát.”

Részlet Kozma Imre atya Miskolcon, a Csilla von Boeselager ház megnyitásának 25. évfordulóján mondott beszédéből

A címlapon: Fényinstalláció a máltai központ épületén a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus alatt (Fotó: Majoros Árpád)

Máltai Hírek A Magyar Máltai Lovagok Szövetsége és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat lapja **Felelős kiadó:** az MMLSZ és az MMSZ elnöke **Főszerkesztő:** Piazza-Georgi Barbara **Szerkesztőség:** Bánlaki Szabolcs, Király Eszter, Kovács Bence, Legeza László, Majoros Árpád, Parák Eszter, Pálmái Erika, Romhányi Tamás, Tihanyi Gábor **E-mail:** kommunikacio@maltai.hu **Az MMLSZ címe:** 1014 Budapest, Fortuna u. 10. **Honlap:** www.mmlsz.hu **E-mail:** mmlsz@t-online.hu **Fax:** 1-375-5174 **Az MMSZ címe:** 1125 Budapest, Szarvas Gábor út 58-60. **Honlap:** www.maltai.hu **Fax:** 1-391-4728 **Készítette:** Paletta Press Nyomda **Lapterv:** Bánlaki Szabolcs

Találkozások

I 5-11. oldal

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus eseményein.

- A szentföldi egyházi vezetők csúcstalálkozója
- Hogyan politizál a pápa
- Fénnyel festett üzenet a Batthyány téren

A 133. zsoltár

I 12-13. oldal

Mit jelent testvérnek lenni, mitől érezzük vidám éneknek ezt a rövid zsoltárt?

Hátha valaki miattam döbben rá

I 14-15. oldal

Interjú Kapás Boglárka olimpikon úszónővel.

Otthonukat veszített társukért zenéltek

I 18-19. oldal

Egy nem hétköznapi összefogás története.

25 éves a miskolci Csilla von Boeselager ház

„Mi mindig építkezünk, ilyen házakat például, de legfőképpen életépítők vagyunk. A saját életünket szeretnénk fölépíteni ahhoz, hogy a küldetésünket be tudjuk tölteni, hogy valóban az emberek életét tudjuk szolgálni.” – mondta Kozma

Imre atya, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alapító elnöke az ország első ápolási otthonának helyet adó Csilla von Boeselagerről elnevezett ház megnyitásának 25 éves évfordulóján, Miskolcon.

Az épület 1996-ban 60 ágygal kezdte meg működését. 2010-ben 10 ágygal bővítették a kapacitást, ezeket idős, ápolásra szoruló hajléktalan emberek ellátására alakították ki. A házat alapító dr. Csiba Gábor az ünnepségen felidézte, hogy induláskor ez az intézményi forma olyanira egyedülállónak számított, hogy a működéséhez szükséges jogszabályi hátteret is ekkor hozták létre, az ápolási protokollja mintául szolgált a később létesített hasonló intézményeknek. De a miskolci intézmény mintájára jöttek létre később a kórházakon belül működő ápolási osztályok is. Az átadás óta 8200 bete-

get ápoltak az intézményben, a tetőtérben működő idősotthonban 152 lakó fordult meg, a népkonyhán pedig 945 ezer adag ételt főztek rászoruló embereknek.

Miskolc polgármestere, Veres Pál megköszönte a Máltai Szeretetszolgálat munkatársainak és önkénteseinek negyedévszázados szolgálatát. „A betegek ápolása és a rászorulóknak segítése a legnevesebb cselekedet, amelyet egy ember a másikért tehet. A Szeretetszolgálat munkája páratlan, munkatársai elhivatottsága pedig példaértékű. Tevékenységeikkel példát mutatnak alázatból, emberségből, empátiából.”

Negyedszázad szolgálat Dunavarsányban

Megalakulásának 25. évfordulóját ünnepelte a Máltai Szeretetszolgálat Dunavarsányi Csoportja szeptember 25-én. A csoport alapító tagja, Kis R. Sándor atya hálaadó szentmisét mutatott be az ünnep alkalmával, majd köszöntésekkel, közös ebéddel folytatódott a megemlékezés a dunavarsányi Polgárok Házában. Az ünnepen részt vett Molnár Tamás, a Közép-Magyarországi Régió regionális ügyvezetője, Bóna Zoltán országyűlési képviselő, Dunavarsány Város képviselője, Herczeg Mariann alpolgármester asszony, valamint a csoport alapító tagjai, jelen önkéntesei és meghívott vendégek.

A csoport a hagyományos karitatív munka mellett elsődleges feladatának tekint a nehéz anyagi körülmények között élő családok és gyermekeik segítségét, az idős, egyedül élő emberek látogatását, és a városi és egyházi ünnepeken való részvételt.

Háromezer máltai iskolás

Csaknem háromezer gyerek kezdte a 2021-2022-es tanévet a Magyar Máltai Szeretetszolgálat közoktatási intézményeiben. A szervezet Iskola Alapítványa három új intézménnyel bővült, a Zalakomári Óvoda, a Csörögi Csiri-Biri Óvoda és Bölcsőde, valamint a dombóvári Esterházy Miklós Szakképző Iskola és Kollégium került a máltai fenntartóhoz. Velük együtt immár

7 óvoda, 5 általános iskola, 4 szakképző intézmény és 1 fejlesztő iskola tartozik a Szeretetszolgálat Iskola Alapítványához. A máltai szervezet által az elmúlt években átvett intézmények szakmai munkája megerősödött, a tanulmányi eredmények jelentősen javultak, a bukások visszaszorultak, az iskolát elvégzők pedig egyre nagyobb arányban tanulnak tovább. Az

óvodákban és iskolákban dolgozók nagy hangsúlyt fektetnek arra is, hogy a gyerekek sikerélményeket élhessenek át, közösségi programokban legyen részük, ezért a kirándulások, nyári táborok is fontos elemei az intézmények életének. Személyes kapcsolatot ápolnak a családokkal, miközben különböző szociális feladatokat is ellátnak.

Az általános iskolákban kiemelt szerepet kap a Máltai Sportegyesület helyi szervezeteinek, és sok kisiskolás vesz részt a Máltai Szimfónia Program zenei oktatásában is.

aktuális

Óvodakezdést segítő csomagok uniós támogatással

Negyvenezer adománycsomagot állít össze a 300 legszegényebb településen élő, óvodáskorú gyermeket nevelő családok számára a Magyar Máltai Szeretetszolgálat az Emberi Erőforrások Minisztériumával közös programja során. A segítő akció európai uniós támogatással valósul meg, a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében elnyert 800 millió forint felhasználásával.

Az iskolakezdést segítő támogatásokhoz hasonló segítséget jelentő óvodakezdési csomagokat a Központi Statisztikai Hivatal mutatói alapján kiválasztott 300 legszegényebb településen élő, 3-6 éves korú gyermeket nevelő családok kapják. Az akció részleteiről szólva Prof. Dr. Kásler

Miklós, az emberi erőforrások minisztere a Máltai Szeretetszolgálat adományraktárában tartott sajtótájékoztatót azt mondta: a településeken érintett húsz ezer család két részletben jut segítséghez, szeptemberben és novemberben kapják meg a Magyar Máltai Szeretetszolgálat által összeállított csomagokat.

Azt gondolom, ez nem ajándék, ezeknek a gyerekeknek ez jár” – mondta Vecsei Miklós miniszterelnöki biztos a sajtóeseményen. „A felzárkózó településen élőknek gyorsabban kell haladni a többségnél, ha ez nincs így, akkor nincs felzárkózás. Azt gondolom, minden ilyen program ezt a gyorsítást szolgálja.”

Hasznos ajándékok a tanévkezdéshez

Ezeröttszáz gyermek kapott tanszerekkel töltött iskolatáskát a tanévkezdéshez kapcsolódó gyűjtések eredményeképpen. A Szeretetszolgálat és a SPAR tanszergyűjtése, az első alkalommal megszervezett nyári Adni Öröm! akció keretében a vásárlók több mint 57 000 tanszert adományoztak. A karitatív szervezet az adománykártyákból összegyűlt összeget is tanszerekre váltotta.

A csomagok nagy részét a PontVelem Okos Programmal közösen meghirdetett MosolyTáska akcióban összegyűlt 1385 iskolatáskában helyezték el. A megunt, cserélni kívánt, de sérülésmentes táskákat az előző tanév utolsó hetében adhatták le a diákok az iskolákban.

Az emberi erőforrások minisztere és a miniszterelnöki biztos

Az adománykártyákat tanszerekre váltották

Államtitkárok is festették ki a fogyatékos lakók szobáit

Tizenkét fogyatékossgal élő ember költözik abba az örbottyáni ingatlanba, amelynek helyiségeit szeptember 2-án közösségi program keretében önkéntesek festették ki. Közöttük volt Herczegh Anita, a köztársasági elnök felesége, Tuzson Bence államtitkár, Rétvári Bence államtitkár, Szabó István polgármester és a Máltai Szeretetszolgálat több vezetője is.

Hatvannyolc újabb lakó költözik családi otthonba a gödi Gondviselés Házából. Ezzel újabb mérföldkőhöz érkeznek a 2018 júliusa óta a Magyar Máltai Szeretetszolgálat fenntartásában álló, kétszáz fogyatékos ember elhelyezésére szolgáló egykori állami intézmény átalakítása. Tavaly nyáron családi házba költöztek az első lakók, a fogyatékossgal élő emberek közösségi befogadásának következő állomásaként pedig hamarosan újabb lakók, köztük halmozottan sérült, mozgásképtelen fiatalok

élhetnek majd kislétszámú közösségekben. A program folytatásához hat épületet vásárolt a Szeretetszolgálat, ezeket az új lakók szükségleteinek megfelelően átalakították.

Az örbottyáni Arany János utcai ház hat lakószobájába tizenketten költöznek majd. A felső szint helyiségeit közösségi program keretében festették ki.

Herczegh Anita, a köztársasági elnök felesége munka közben

címlap

Találkozások

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat keresztény karitatív szervezatként kapcsolódott az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus programjaihoz. A Batthyány téri központ épülete a kongresszus ideje alatt találkozások helyszíne volt, kulturális és hitéleti programokkal várta az érdeklődőket, és az eseménysorozat részeként került sor a Szentföldön működő egyházak vezetőinek csúcstalálkozójára is. Esténként az Eucharisziát szimbolizáló fényinstalláció volt látható a Batthyány téri központ homlokzatán.

A kongresszus „nulladik napján”, szeptember 4-én a Máltai Szeretetszolgálat fővárosi intézményei 140 hajléktalan embert kísérték el a számukra szervezett szeretetvendégségre. A Batthyány téri központban fotókiállítás, több kulturális program és pódiumbeszélgetés is várta az érdeklődőket. A Máltai Mentőszolgálat egészségügyi szolgálatot látott el a NEK kísérőprogramjain, valamint a központi liturgiákon, köztük a Ferenc pápa vasárnapi szentmiséjén. A pápai szentmise mozgó őrsege kiemelt szolgálat volt a Máltai Mentőszolgálat számára, mert harminc évvel ezelőtt Szent II. János Pál pápa magyarországi látogatása volt az önkéntes mentőegység első kiemelt feladata. Szeptember 11-én a Margitszigeten várta a családokat a Máltai Szeretetszolgálat is, az önkéntesek gyermekfoglalkozásokat tartottak.

Szeptember 5. és 12. között a központ Batthyány tér felé néző homlokzatán az Eucharisziát szimbolizáló fényinstalláció volt látható sötétedéstől 23 óráig. Mátrai Erik képzőművész és Zádor Tamás Találkozások című alkotása a gesztenyefák lombjai között elhelyezett speciális lámpák segítségével egy keresztet rajzolt, amiből egy tükörgömb fénypázmákat szórt az Eucharisztikus Kongresszus jelmondatára utalva: „Minden forrásom belőled fakad”. A homlokzaton megjelenő vörös és kék fény Krisztus vérének jelenítette meg. A fényinstalláció az 1938-ban, Budapesten megrendezett Eucharisztikus Kongresszus emlékére idézte, akkor a Lánchidat világították meg a találkozó idején.

A földszinten a Szeretetszolgálat tevékenységét bemutató kamarakiállítás volt látható. A tárlaton a Szeretetszolgálat hívatásos fotóriporterei, a Magyar Sajtófo-

tó díjas Kovács Bence és Majoros Árpád, valamint Solymári Dániel, a Szeretetszolgálat nemzetközi kapcsolatainak vezetője, Bánlaki Szabolcs kiadványszerkesztő és Somay Márk, a szervezet munkatársa fotói mutatták be a mindennapos máltai szolgálatot. Egyidejűleg megtekinthetők voltak a történelmi épület freskói, valamint Mátrai Erik Glória kúp című alkotása is.

Szeptember 7-én a Máltai Párbeszéd sorozat részeként kerekasztal-beszélgetést tartott a Közép-Magyarországi Régióközpont, ezen szakértő vendégek különböző nézőpontokból mondták el véleményüket Ferenc pápa politikájáról.

Szeptember 9-én a Máltai Szeretetszolgálat a Szent Sír Lovagrenddel közösen egyházi csúcstalálkozót szervezett a tágabban értelmezett Szentföld vallási vezetőinek részvételével, kifejezve testvéri közösségüket.

Máltai közösség a pápa szentmiséjén

A Máltai Szeretetszolgálatnál találkoztak a szentföldi egyházak vezetői

A közel-keleti kereszténységért és a szentföldi béke előmozdításáért szervezett egyházi csúcstalálkozót a Magyar Máltai Szeretetszolgálat és a Szent Sír Lovagrend Magyarországi Helytartósága a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus alatt. Az esemény jelentőségét emelte, hogy a közel-keleti keresztény egyházak csúcsvezetői nagyon ritkán vesznek részt közös találkozók.

Jean Abdo Arbash, Homsz érseke, Mor Nicodemos Daoud Matti Sharaf metropolita, Kocsis Fülöp metropolita és Hortobágyi T. Cirill főapát a tanácskozáson

A Batthyány téri központban rendezett találkozón a keleti egyházi vezetők kifejezték hálájukat Magyarországnak és a Máltai Szeretetszolgálatnak, mondván: a magyar a világon az egyetlen nemzet, mely a Közel-Keleten a helyi egyházakkal együttműködve támogatja az ott élő embereket és segíti a keresztényeket.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat évtizedek óta dolgozik a Közel-Kelet egyes országaiban, humanitárius és fejlesztési programokkal járul hozzá a térség stabilizálásához. A Jeruzsálemi Szent Sír Lovagrend Magyarországi Helytartósága a Szentföld megsegítését tekinti elsődleges feladatának: ennek keretében iskolákat, szociális, valamint vallási életet szolgáló közösségi központokat finanszíroz.

A találkozón négy közel-keleti ország – Szíria, Libanon, Irak és Jordánia – egyházi és diplomáciai vezetői és képviselői vettek részt, valamint Szuverén Máltai Lovagrend, a Máltai Szeretetszolgálat és a Szent Sír Lovagrend tagjai, a magyar katolikus egyház képviselői és a magyar kormány tagjai.

A Szent Ferenc Sebei templomban Mons. Dr. Szuromi Szabolcs Anzelm ünnepélyes

formában felolvasta Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek üzenetét, majd Kozma Imre atya, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alapító elnöke köszöntötte a résztvevőket. A templomban Bechara Butrosz al-Rahi, a maronita egyház vezetője, Louis Raphael Sako pátriárka, a káld katolikus egyház vezetője, Jusszef Abszi görögkatolikus melkita pátriárka, William Shomali ammáni püspök, végül Michael August Blume pápai nuncius mondott imát és áldást.

A találkozó a máltai központ refektóriumában folytatódott, ahol Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes beszédében hangsúlyozta, a segítséget kell odavinni, hogy a keleti kereszténység ne tűnjön el a Szentföldről, és meg tudjon maradni a szülőföldjén. Azokat, akiknek onnan el kellett menekülniük, úgy kell segíteni, hogy itt teljes életet tudjanak élni és integrálódni tudjanak a magyar társadalomba.

Kozma Imre tanúságtételében saját - a kommunizmus alatt viszontagságos - papi

A csúcstalálkozó résztvevői

- **Youssef Absi**, görögkatolikus melkita pátriárka
- **Louis Sako** pátriárka, a Káld Katolikus Egyház vezetője
- **Jean-Abdo Arbash**, Homsz görögkatolikus érseke, a Szíriai Karitás elnöke
- **Bechara Boutros al-Rahi**, a Maronita Egyház vezetője
- **Semjén Zsolt**, Magyarország miniszterelnök-helyettese
- **Soltész Miklós**, egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkár
- **Kozma Imre**, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alapító elnöke
- **Jungbert Béla**, a Jeruzsálemi Szent Sír Lovagrend Magyarországi helytartója
- **Győri-Dani Lajos**, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat ügyvezető alelnöke
- **Lorenzo Borghese**, a Szuverén Máltai Lovagrend nagykövete a Jordán Hasemita Királyságban
- **William Hanna Shomali** ammáni püspök, érseki általános helynök
- **Mor Nicodemos Daoud Matti Sharaf** Metropolita, Mosul, Kurdistan és Environs érseke
- **Marwan Sehnaoui**, a Libanoni Máltai Szeretetszolgálat elnöke
- **Spányi Antal** püspök, a Katolikus Karitás elnöke
- **Michael August Blume** érsek, S.V.D., apostoli nuncius
- **Azbej Tristan**, az Üldözött Keresztények Megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős államtitkár

pályáját is felidézve ismertette a Szeretetszolgálat létrehozásának történetét. Kijelentette, hogy közösségük alkalmas volt a „máltai üzenet” képviselésére, azaz a hit védelmére és a rászorulóknak segítségére. A többi közt felelevenítette, hogy karitatív tevékenységet végeztek egyebek mellett a szökőár sújtotta Sri Lankán és a Közel-Keleten is, majd méltatta a magyar kormány Hungary Helps programját. „Nincs keresztény közösség karitatív tevékenység nélkül” - hangsította.

Agnes Mariam de la Croix nővér, Bechara Boutros al-Rahi, a Maronita Egyház vezetője, Louis Sako pátriárka, a Káld Katolikus Egyház vezetője, Youssef Absi görög-katolikus melkita pátriárka és William Shomali ammani püspök tanúságtételeiből a jelenlévők átfogó képet kaphattak a Közel-Kelet jelenlegi helyzetéről, a keresztények mindennapi küzdelmeiről, és arról, mit jelent számukra a magyar emberek támogatása. A beszédekben kiemelték, a magyar kormány Hungary Helps Programja és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat jelenléte és ott végzett tevékenysége nem csupán a konkrét segítségnyújtás – kórház építés, mozgó egészségügyi szolgáltatás, higiéniai projektek, elmenekült, de hazatelepülni vágyó családok otthonainak újjáépítése – miatt jelentős, de a testvéri közösségvállalás miatt is éppoly fontos. Azbej Trisztán, a Miniszterelnökség üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős államtitkár zárszavában megerősítette, a közel-keleti keresztények továbbra is számíthatnak a magyarok segítségére annak érdekében, hogy békében és biztonságban élhessenek.

Az egyházi csúcstalálkozó résztvevői személyes kiállással, testvéri találkozás keretében kívánták felhívni a figyelmet a Szentföldön és a tágabb Közel-Keleten zajló emberi krízisek áldozataira, különösen az üldözött keresztények helyzetére a világméretű katolikus találkozó, az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus idején. Együttes kiállításuk a közel-keleti békére való törekvés és a testvéri együttélés szimbóluma.

Az egység helyreállítása

XIII. Leó pápa (1878–1903) úgy tekintett az Eucharisziára, mint a katolikus egység rítusokon átívelő helyreállításának szentségére. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat évtizedek óta aktív szerepet tölt be segélyprogramjaival a közel-keleti országok emberi és természeti kríziseiben. Az elmúlt öt-tíz évben erőfeszítéseit megkettőzve dolgozik Szíriában, Libanonban és Jordániában, hogy az arab tavasz okozta háborús, forradalmi események miatti emberi szenvedéseket enyhítse. Az Eucharisztikus Kongresszus során csúcstalálkozót szerveztek a tágabban értelmezett Szentföld vallási vezetőinek részvételével, kifejezve testvéri közösségüket.

A tanácskozás résztvevői arámi nyelven közösen elmondták a Miatyánkot a Szent Ferenc sebei templomban

A megkerülhetetlen szolgálat

Semjén Zsolt a Máltai Szeretetszolgálat tevékenységét méltatta

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Magyarországon megkerülhetetlen, a magyar állam által elismert szolgálatot végez – idézte az MTI Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes szeptember 9-i eseményen mondott beszédéből. A KDNP elnöke a Szeretetszolgálat Bem rakparti központjában beszélt erről, ahol az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson (NEK) a Szentföldről és a Közel-Keletről érkezett egyházi vezetőket láttak vendégül.

Semjén Zsolt a Szeretetszolgálat tevékenységei közül kiemelte az üldözött keleti keresztények támogatását. Hangsúlyozta, a segítséget kell odavinni, hogy a keleti kereszténység ne tűnjön el a Szentföldről, Keletről és meg tudjon maradni a szülőföldjén. Azokat, akiknek onnan el kellett menekülniük, úgy kell segíteni, hogy itt teljes életet tudjanak élni és integrálódni tudjanak a magyar társadalomba – fűzte hozzá. Semjén Zsolt a Szeretetszolgálat második fő terü-

letének az üldözött magyarok támogatását nevezte, példaként említve a romániai forradalom idején megsegített erdélyi magyarokat, illetve a Venezuelából evakuált ottani magyarokat. Azt mondta, hogy a keleti kereszténység tönkretételében nagyhatalmak felelőtlen politikája a bűnös, a venezuelai helyzetben pedig egy örült kommunista rendszer. A kereszténydemokrata politikus felidézte: a venezuelai magyarok azután telepedtek le a dél-amerikai országban, hogy a Szovjetunió 1956-ban leverte a magyar forradalmat. „Elmentek egy bőrönddel, ott felépítettek egy egzisztenciát, családot, céget, (ezt) egy örült kommunista rendszer tönkretette és most egy bőrönddel újra hazajöttek” - mondta Semjén Zsolt. Hozzátette: a Szeretetszolgálat nagyon sok venezuelai magyart fogadott be és integrált a magyar társadalomba.

Kitért arra is, a katolikus szervezet a magyarországi hajléktalanoknak, drog- és alkoholproblémákkal küzdő, szétesett családból érkező embereknek nemcsak hajlékot és ételt ad, hanem szeretetet is; „embernek tekinti őket”. A miniszterelnök-helyettes jelezte, a magyar állam ugyanúgy finanszírozza ezeket az intézményeket, mint az államiakat, majd azt közölte, hogy ma Magyarországon a teljes szociális ellátás fele immár egyházi.

A Máltai Szeretetszolgálat alapító elnökét méltatva Semjén Zsolt arról beszélt, hogy Kozma Imre atya élettörténetének világtörténelmi távlata van. „Az istentelen bolsevizmust az Imre atyák döntötték meg” - fogalmazott, hozzátéve, ebből az következik, hogy „az imádság mindenható, és Isten a történelem ura, és ez ami reményünk”.

Együtt az asztal körül Szeretetvendégséggel kezdődött az Eucharisztikus Kongresszus

Országszerte ötezer nehéz helyzetben élő embert vendégelt meg az egyházmegye az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus ünnepélyes megnyitása előtti napon. A szeretetvendégségekre a Magyar Máltai Szeretetszolgálat is elkísért családokat, hajléktalan és rászoruló embereket.

A szeretetvendégség megszervezésébe bekapcsolódó egyházmegyei, segítő szervezetek és szerzetesrendek egy időben tartották meg a közös étkezéseket. A több ezer rászoruló embert vendégül

látó akcióba bekapcsolódott a NEK Karitatív Bizottsága, a Magyar Honvédség, az agrártárca és a Katolikus Karitás is.

A Szeretetvendégség a tanúságtétel egyik formája, kézzelfoghatóan mutatja be Jézus szeretetét. A szervezők célja az volt, hogy Isten ingyenes szeretete elérjen a peremre szorult emberekhez is, ők is részesüljenek a közös ünneplés örömeiben.

A fővárosi szeretetvendégségre a Máltai Szeretetszolgálat önkéntesei a szervezet több hajléktalanellátó intézményének lakóit és a békásmegyeri Befogadás Háza

idős klubjának tagjait kísérték el, de meghívták a szociális étkeztetési programban résztvevő családokat is. A Miklós utcai Integrált Hajléktalanellátó Központ színjátzó köre alkalomhoz illő műsorral is készült, a Szent Antal számára című történetet adták elő. Az ebédre Erdő Péter bíboros is csatlakozott a vendégekhez, és együtt fogasztották el a honvédség által készített marhagulyást.

A Máltai Szeretetszolgálat az ország több településén is rászoruló embereket kísért a szeretetvendégség helyszínére.

Hogyan politizál a pápa?

Mit gondolunk az egyházfőről, aki a politikusok fölé emelkedett?

Kapitalizmus, marxizmus, fenntarthatóság, menekültválság - a többi között ezekről is szó esett a Máltai Párbeszéd sorozat szeptember 7-i kerekasztal-beszélgetésén, amelyen Ferenc pápa politikájáról beszéltek meghívott szakértők.

A Máltai Szeretetszolgálat Batthyány téri központjába hirdetett kerekasztal-beszélgetés Ferenc pápa „politikája” címet viselte. „Már az is érdekes felvetés, hogy miért került idézőjelbe a politika szó. Politizál egy Pápa? Tabukat döntöget? Pop ikon? Milliók kedvence és sokan fordulnak el tőle” – állt a meghívóban.

„Ferenc pápa a mai politikusok felé emelkedett. Nem volt nehéz. Nincsenek ma már nagy formátumú politikusok, akiket követni lehet. Furcsa, hogy egy politológus ezt mondja, de igazából a pápát követem figyelemmel, hogy, mikor, mit mond” – kezdte a beszélgetést Pogátsa Zoltán politológus, közgazdász.

„Ferenc pápa az irgalmasságot tette szolgálatának középpontjába. Szimbolikus, nagyon érthető gesztus volt, amikor beiktatásánál a piros cipővel szemben a használt, fekete cipőjét vette fel. Ő a gyakorlati pápa. Azok bírálják őt, akik az irgalom helyett a hatalmat szeretik.” Ezt már a beszélgetésbe internetes összeköt-

tetéssel bekapcsolódó Máté-Tóth András, a Szegedi Tudományegyetem vallástudományi tanszékének professzora emelte ki.

„Nem pápám, de gesztusaiban testvéreként látom őt, hiteles keresztény testvérem. Naivan azt hittem, hogy a pápai kinyilatkoztatásnál nem erősebb semmi, de megdöbbentett a gyűlölethullám, amit kiváltott Ferenc pápa egy-egy beszéde” – mondta Kendeh K. Péter evangélikus lelkész.

„Nem lóg ki a sorból Ferenc pápa, hiszen annak idején II. János Pál pápát is folyamatos kritika érte tevékenységéért. Az is felháborodást váltott ki, amikor különböző vallási vezetőkkel egy asztalhoz ült le” – hívta fel a figyelmet Kuzmányi István állandó diakónus a pápai politika folytonosságra.

A beszélgetés moderátora, Élő Anita újságíró Lackfi János Ferenc pápáról szóló új verséből idézett:

„Ferenc pápa, miközben körberajongják, a radikálisoknak túl kevés, a konzervatívoknak túl sok, mindig csak a gond van vele, mindig eleven, nem lehet beszkatulyázni, pedig annyi pompás skatulyánk van előre gyártva papírból, fából, bélelve, béleletlen, illő lenne már belepaszszolni valamelyikbe.”

Ki a pápa? Milyen hatalma van? Politizálhat? – kérdezte a moderátor. Máté-Tóth professzor megfogalmazása szerint a pápa „politikai tényező”, de nem politikai kiindulása, amikor véleményt fogalmaz meg a világról. Jelen van a közéletben, a társadalmi pozíciója egy külön súlyt ad szavainak. Nem az erőszak eszközeivel, hanem a személyes karizmájával cselekszik. A pápa megnyilatkozásai a politikai küzdelem célpontjává is válhatnak, ezt tapasztaljuk, amikor szavai, felvetései, jelenlétei sokszor méltatlan, alpári kontextusba kerülnek. Kuzmányi István diakónus történelmi távlatban gondolkodva megjegyezte: „Nekünk, magyaroknak egyik pápa sem elég jó.” Felidézte a korabeli megnyilvánulásokat Szent II. János Pál pápával kapcsolatban, akit sok ízben ért anno bírálat hazai és nemzetközi szinten egyaránt.

Máté-Tóth András megjegyezte, hogy a régiókban a szuverenitás, a függetlenség vált a legfőbb értéké; történelmi okokból egy sebzett nemzeti identitást örököltünk és hordozunk magunkban. Ha valaki ennek a tabuját megérinti, vagy nem eszerint cselekszik, az kiírja magát a szerethető, elfogadható emberek köréből. Amikor Ferenc pápa a menekültekkel szemben a kötelező jószívűséget emlegeti – ami az Egyház kötelező tanítása Jézus Krisztus és Szent Pál óta – akkor Magyarországon hirtelen megszólaltak a „pápakritikus harsonák”.

Pogátsa Zoltán szerint Ferenc pápa nem az egyedi esetekre koncentrál, hanem a rendszer hibáira hívja fel a figyelmet. Kapitalizmuskritikával él és a fenntarthatóság kérdéseit teszi fel, de ettől még nem baloldali vagy marxista, ahogy sokan beszkatulyazzák őt – hangsúlyozta a politológus, aki szerint Ferenc pápa arra hívja fel a figyelmünket, hogy a szegénység a társadalom által okozott tevékenység eredménye, nem az egyén bűne. Így a társadalom tehetne is ellene rendszer szinten. Nyilván ez sokak számára kényelmetlen megközelítés. „A pápa szubsztantív elemet hozott be az egyházba, azaz olyan hétköznapi, emberi ügyeket, amelyekhez tudunk kötődni. Az erőforrásokban szegény térségekben, így hazánkban is inkább a formális keretekhez való igazodás biztosítja a boldogulást. Egymással szemben áll a formalitás és a szubsztantivitás” – magyarázta a megosztottság hátterét Pogátsa Zoltán.

Marxista-kommunista-e a latin-amerikai pápa? – hangzott az újabb vitaindító kérdés. Kuzmányi István a felszabadítás teológiaiákról elmondta, hogy a nép melletti kiállásban többen átlépték azt a határt, hogy akár a fegyveres ellenállás is elfogadható, igazságos magatartás. Ez volt az a pont, amit Ratzinger bíboros az egyház hagyományára hivatkozva visszautasított. Máté-Tóth András kritikus álláspontot fogalmazott meg a Hittani Kongregáció lépéseivel kapcsolatban. A felszabadítás teológusok – látva a napi éhhalát és nyomort – azt mondták, hogy Isten őket szereti legjobban és az Egyház ne a szegényekért élő közösség legyen, hanem a szegényekkel együtt élő!

Kendeh K. Péter lelkész szerint nem véletlen a pápa névválasztása. A Szentírás is küszködik azzal, hogy az emberi elesettség az Isten büntetése-e. A hajléktalan-kérdésben látványosan megmutatkozik, hogy mennyire okoljuk őket a helyzetükről. Jób könyve már ennek a szemléletnek a kritikája. Amikor az Egyház már nem üldözött helyzetben van, megkísérti ez az evangélium előtti világ. Ferenc pápa ebben kijózanítóan evangéliumi állásponton áll.

Az utolsó kérdéskör a pápa kommunikációs stílusát feszegette: Szabad-e ilyen közvetlenné lennie? A beszélgetés résztvevői egyetértettek abban, hogy nem csak szabad, de szükséges is az érthető, megközelíthető kommunikáció a kereszténység részéről.

A fény üzenete

Kiáradás, találkozás, együttlét – ezek a kulcsszavak ihlették a Máltai Szeretetszolgálat Batthyány téri épületének oldalára vetített fényinstallációt. Mire utal a kiáradó fény és a vöröses izzás, illetve hogyan ér össze ez az alkotás az 1938-as kongresszussal? Mátrai Erik képzőművészt kérdeztük.

– Mi az alapja a fényinstallációnak, mi adta az inspirációt?

– A máltai székház Batthyány tér felőli oldalát vettük célba, a homlokzat, és az előtte lévő gesztenyefák inspiráltak bennünket. A falfelületet megvilágítottuk, az installációt pedig a fák belsejében helyeztük el.

– Miből áll az installáció?

– Négy spotlámpát helyeztünk el a fák lomjai között, kettő-kettő függőleges és vízszintes irányban világít egymással szemben, így egy keresztet formálnak meg. A téren gép segítségével füstöt eregetünk, a kereszt belsejében pedig egy tükrögömb emelkedik föl-le, ami a fa lomjából szórja ki a fénypáncsákat. Olyan, mint egy jelenés vagy a szentség megjelenése a térben. Kiáradás, találkozás, együttlét – ezek a kulcsszavak nagyon sokszor hangzottak el az ötletelés folyamán. A homlokzaton lévő vöröses izzás pedig lüktetés ad az egésznek.

– Ez a szívdobbanást fejezi ki, vagy a vért az Eucharishtiában?

– A Máltai Szeretetszolgálat címerében is megjelenik ez a szín, de maga az épület is vörösrre van festve. De valóban, gondolhatunk a borra és a vére is.

– A fény kiáradása pedig egybevág a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus jelmondatával: „Minden forrásom belőled fakad” (Zsolt 87,7).

– Igen, erről a kiáradásról is van szó. Testet ölt a fény a füstös környezetben. Kicsit nehéz szavakban leírni a látványt, aki ott volt a Batthyány téren, láthatta, átélhette, részesévé válhatott.

– Hogyan találkozott az ön munkássága az Eucharisztikus Kongresszussal és a Máltai Szeretetszolgálattal?

– Vallásos ember vagyok, régóta foglalkozom szakrális művészettel, a technikát

tekintve pedig nagyon sokszor dolgozom fénnel, füsttel, térrel. A Máltai Szeretetszolgálat keresett meg, hogy a kongresszus alkalmából alkossak itt valamit. Bár azonnal elvállaltam, ezzel egyidőben kissé kétségbe is esem, hogy vajon mit fogok majd csinálni. Aztán szerencsére, amikor Zádor Tamás alkotótársammal elkezdtünk ötletelni, nagyon hamar beindultak az alkotói folyamatok, és megszületett a tervünk.

– Az 1938-as budapesti Eucharisztikus Kongresszuson a Lánchíd kapott az Oltáriszentségre utaló megvilágítást, valamint fény áradt ki a Citadelláról. Mondhatjuk, hogy a mostani fényinstalláció a nyolcvan évvel ezelőtti ünnepi megvilágítás modern párja?

– Igen, megnéztük a régi felvételeket, és bár nem mondanám, hogy ezek mentén dolgozunk, de természetesen akkor is ugyanezek voltak a hívószavak.

Morva Emília régióvezető és a kerekasztal helyszíni résztvevői: Élő Anita újságíró, Pogátsa Zoltán politológus, Kendeh K. Péter evangélikus lelkész, Kuzmányi István diakónus

Zsoltárokkal imádkozni

a 133. zsoltár

Az egyház a legősibb idők óta imádkozza a zsoltárokat. Jézus fohászkodott a zsoltárokkal (vö. Mk 14,26; 15,34), az első tanítványok is idézték őket (vö. ApCsel 1,20; 2,34; Róm 15,3-4 stb.), amikor Jézus életét, tanítását, halálát és feltámadását értelmezték. A zsoltárok hamar részévé váltak a keresztény liturgiának, illetve a rendszeres szerzetesi imádságnak. A zsoltárokból, bibliai szövegekből és más olvasmányokból fokozatosan alakult ki a zsolozsma, amelyet egyre egyértelműbben az egyház hivatalos imádságának tartottak.

Amikor zsoltárokon elmélkedünk, az imádságunk egyszerre hivatalos-egyházi és magán jellegű. Az imádság e két pólusa egymást támogatja. Furcsa lenne, ha csak „hivatalos” imát akarnánk végezni, tekintet nélkül arra, hogy mindez számunkra hordoz-e személyes jelentést. Másfelől nem volna helyes, ha az egyház közösségi imádságát ki akarnánk sajátítani, ha csak a saját szándékaink megvalósulását, lelkünk javát keresnénk benne. A zsoltárok gyűjteménye a Bibliában – a 150 imából álló Zsoltárok könyve – a dicsőítés logikája szerint épül fel, vagyis úgy állították össze, hogy az elején több panaszos imádságot találunk, míg a végét egyre határozottabban a dicsőítő és hálaadó imádságok teszik ki. A befejező, 150. zsoltár végül nem más, mint egyetlen hosszú dicsőítés. A dicsőítés bizonyos értelemben az életünk célja: Istent magasztalva céljához érkezik az élet. Az emberi élet ugyanis akkor igazán boldog, ha egy

nálánál nagyobbra irányul, ha ezt a nagyobbat éri el és nála teljesebbé válik.

A zsoltárokkal való imádságra is érvényes, hogy az embertől indul, és Istenhez érkezik. Megengedi és meg is szólaltatja az emberi szív mélységét, s gyakran egyetlen zsoltáron belül is végig kíséri azt a folyamatot, hogy a szív megnyugszik, Istenhez talál, és másokat is hálaadásra, örvendezésre, dicsőítésre szólít. A keresztény hagyomány mindebben a Szentlélek működését fedezi fel. Ő ihlette, sugalmazta a Biblia könyveit, egyben ő valósítja meg azt a csodálatos együttműködést, amelyben az imádkozó mintegy társa lesz Jézusnak. Ő sokat imádkozta a zsoltárokat.

... olyan, mint a zongora minden billentyűjét sorban leütni ...

Valaki azt mondta, a zsoltárokat imádkozni olyan, mint amikor egy zongora minden billentyűjét sorban leütik. Belezendül a szívünk, amikor zsoltárokat imádkozunk. Az emberi lélek sokféle állapota rezdül meg, amikor a zsoltárokat közel engedi magához. A zongora sokféle hangja ugyanakkor az egyház sok tagjának különféle helyzeteit is kifejezheti: a sok-sok különböző tag mindenféle állapota „belelép” a zsoltárok fohászaiba és dicsőítő kiáltásaiba. S mindez együtt szólal meg Jézus Krisztusban.

Van néhány olyan zsoltár, amelyeket a keresztény liturgia különösen gyakran használ. Az Újszövetség leggyakrabban a 110. zsoltárra hivatkozik, amelynek kezdő szavai bizonyára ismerősen csengenek:

„Így szólt az Úr az én Uramhoz, jobbam felől foglalj helyet!” Az első keresztények ebben a trónra ültetésben Jézus feltámadásának és felmagasztalásának mennyei liturgiáját látták, azt az eseményt, hogy a mennyei Atya feltámasztotta és megdicsőítette az ő „Urukat”, Jézust. A Zsidókhoz írt levél még részletesebben kidolgozza azt a tanítást, hogy Jézus nemcsak a mennyei dicsőségbe felemlt Messiás, Felkent, Úr, ahogy azt a 110. zsoltár első verse jelzi, hanem egyben főpap, aki az Atya jobbján közbenjár értünk, ahogy ugyanez a zsoltár 4. versében sejthető: „Megesküdött az Úr és nem vonja vissza, pap vagy te mindörökké Melkizedek rendje szerint”. Látjuk, hogy az első keresztények milyen szeretettel és hittel tekintettek Jézusra, akinek méltóságán ujjongtak, és akinek megváltó, főpapi tiszttségében a saját üdvösségük eszközt szentelték és dicsőítették.

Egy másik zsoltár, amelyről most kissé hosszabban szeretnék beszélni, a keresztény közösségek imádságában, a közösségi élet akár zajosan vidám helyzeteiben jut szóhoz különös gyakorisággal. Ez a 133. zsoltár, amely a rövidebbek közé tartozik, és nem is lesz haszontalan szó szerint idéznünk.

¹Íme, milyen jó és milyen gyönyörűséges, ha együtt laknak a testvérek!

²Olyan az, mint a drága kenet a fejen, amely lecsordul a szakállra, Áron szakállára, lecsordul ruhája szegélyére;

³Vagy mint a Hermon harmata, amely lehull Sion hegyére. Ott adja az Úr az áldást, s az életet mindörökre.

Ez a zsoltár mindössze három versből áll. Bevezetése (1. vers) és befejezése (3b vers) tesz egy-egy állítást. A középrész (2-3a) a bevezetésben megfogalmazott állítást szemlélteti hasonlatokkal.

Hadd meséljem el, hogy ezt a zsoltárt, illetve első verseit mennyire szívesen éneklik a zsidó fiatalok. Ahogy valaha Jeruzsálemben tapasztaltam, majdnem olyanok tartják, mint valami örvendő vagy mulató éneket, amely a vidám együttletet énekli meg. Ha jobban szemügyre vesszük, a szöveg ennél bizonyára mélyebb, egyetemesebb teológiai megközelítést is megenged.

... a testvérről, vagyis a néphez tartozó másik emberrel ...

Első kérdésünk, hogy mit is jelent a testvérek „együtt lakása”. Az eredeti héber szó jelentése lakás, ülés, helyben maradás, tartós együttlet. A zsoltár biztosan nem a közös lakás gondolatát támogatja, hanem a bensőséges együttletet, az egység megtapasztalását. Arról a helyzetről van szó, amikor valaki igazán egynek érzi magát a többiekkel, barátokkal, családtagokkal. Mindjárt felmerül persze ez a kérdés is, hogy kik ezek a „testvérek”. Lehet szó test szerinti testvérekről, de lehet szó a néphez, Izraelhez tartozókról is. Különösen a Második Törvénykönyv, Mózes ötödik könyve beszél szívesen arról, hogy az izraelitának sajátos kötelességei vannak a „testvérről”, vagyis a néphez tartozó másik emberrel szemben. Gondoljunk Szent Máté evangéliumára is, amely zsidó módra szabályozza a közösségi élet bizonyos kérdéseit. „Ha a testvéred vétkezik ellened, menj és figyelmeztess őt négy szemközt. Ha hallgat rád, megnyerted testvéredet.” (Mt 18,15). A néphez tartozást itt a Jézusban hívők kicsiny köréhez tartozás váltotta fel, de megmaradt a „testvéri” kötelek.

A Biblia egy sor olyan történetet ismer, amely nem „jó testvérekről” szól. Ezekben megterem az a tudás, hogy hálásnak kell lenni a test szerinti testvérek közti békéért is. A tágabb közösséghez, például a néphez, országhoz, későbbi fogalmak szerint meg nemzethez tartozás, esetleg az Újszövetségben a „felebaráttal” való béke és egység kifejezetten kívánatos, az

emberiség nagy családjának egységéből ad ízelítőt. A hit sokszor épít olyan bizalmi légkört, amely testvérré teszi az embereket, s így a vágyott béke és bizalom gazdagságával lepi meg őket.

Zsoltárunk egyfajta kiáltással kezd: „Milyen jó és milyen gyönyörűséges...!” A „jó” és „gyönyörűséges” szavak párosa többször is együtt fordul elő az istendicséret összefüggésében. Úgy tűnik, a „jó” inkább belső értéket fejez ki, míg a „gyönyörűséges” valamilyen külső minőséget, hangzást, kedvességet, elfogadhatóságot. A lényegnek és a megjelenésnek ez az egybehangzó értékelése távolabbról mintha felidézne a teremtés kezdetét. Akkor maga Isten „látta, hogy jó”, sőt, hogy „nagyon jó mindaz, amit alkotott” (vö. Ter 1,4,31). Az asszony meg, amikor a tiltott gyümölcsből vett, látta, hogy „a fa evésre jó, szemre szép és tekintetre gyönyörű” (Ter 3,6). A Teremtés könyve itt más szavakat használ, mint a zsoltáros. Mintha volna valamilyen különbség a külsőleg is szépnek mutakozó „jó”, illetve a csábító, szemet és tekintetet vonzó külső gyönyörűség között. Akárhogy is van, szinte az az érzésünk, hogy a közösség egységében olyan gazdagság jelenik meg, amely a paradicsomkertet idézi. Azt az állapotot, amelyben az embernek mindene megvan, amire csak szüksége van.

A zsoltár két hasonlattal világítja meg ezt a teljességet. A lecsorduló olaj a bőséget, a Hermon harmatja pedig a szelíd, de biztos életerő ígéretét jelzi. A Hermon ki-magasló hegycsúcs Izrael északi peremén. A szilárdság, béke és erő jelképe, egyben a bőséges víztartalékoké, amelyekre ott akkora szükség van. Az olaj az egészség meg a bőség eszköze és jelképe. Amikor Isten vendégül látja az embert, olajjal keni meg a fejét (Zsolt 23,5; vö. Lk 7,46). Az élet, az egészség azonban nem csak világi, teremtet jó, hanem Isten áldása, amelyet ő a közösségben ad. A megtört világot újjáteremti, a megsebzett lényt meggyógyítja és megleveníti.

Dr. Martos Levente Balázs

A szerző a Központi Szeminárium rektora, a Rend magisztrális káplánja. Ferenc pápa tolmácsa volt a Szentatya magyarországi látogatása alatt.

Közös lakásalap

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat és a Magyar Református Szeretetszolgálat által létrehozott MR Közösségi Lakásalap gondozza 2022 januárjától a korábbi Nemzeti Eszközkezelő bérleteit.

A 2008-ban kirobbant pénzügyi válság után az otthonuk elvesztésével fenyegetett adósok lakásait a Nemzeti Eszközkezelő vásárolta meg, 2012 után tízezrek menekültek meg a kilakoltatástól, és maradhattak bérlokként az ingatlanokban. Nyolc év után a program lezárásáról döntött a kormány, a lakóknak pedig kedvezményes visszavásárlási lehetőséget kínáltak, mellyel 22800 bérlo tudott élni, több mint 4000 esetben viszont továbbra is megmaradt a bérleti viszony. Az ügyfeleket és a lakásállományt 2022 január elsejétől az MR Közösségi Lakásalap veszi át.

A két nagy karitatív szervezet 2009 óta segíti az eladósodott családokat, több mint nyolc éve pedig a Nemzeti Eszközkezelő fél éven túli lakbérhátralékot felhalmozó ügyfeleivel is dolgoznak, több mint háromezer bérlo személyes sorsát ismerték meg, és az esetek mintegy 90 százalékában sikerült visszafordítani a folyamatot. Az újonnan induló lakásalaphoz kerülő emberek nagy részével már korábban is találkoztak, az pedig, hogy az érintettek továbbra is egykori lakásukban élnek, azt mutatja, hogy a személyes mentorálás eredményes volt.

A Máltai Szeretetszolgálatnak több, lakhatást segítő programja is zajlik, ezek során rengeteg tapasztalat halmozódott fel, és rengeteg kilátástalannak tűnő helyzetből sikerült visszahozni az adósokat. Az eddigi tapasztalatok azt támasztják alá, hogy egy jól működő lakásalap nemcsak szociális eszközként működhet, hanem fontos társadalmi szolgálatot is elláthat, például tranzit lehetőséget teremt, támogatja a továbblépésre képes embereket, és gondoskodik azokról, akik egész életükben bérleti viszonyban maradnak.

A Református Szeretetszolgálat álláspontja szerint az új feladat nemcsak az ingatlanok kezeléséről szól, hanem arról, hogyan lehet helyreállítani a családok fizetőképességét, illetve hogyan lehet hosszú távon megőrizni a fizetőképességüket.

Hátha valaki miattam dőbben rá

A világbajnok úszónő gondolatai a parasportolókról, idősekről és a medencén kívüli kihívásokról

A pátyi Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Házában számos híres ember tiszteletét tette már, ám világbajnok, olimpiai érmes sportoló most először látogatott az intézménybe. Kapás Boglárka olimpián úszó a Müllermilch italokat forgalmazó társaság képviselőjeként adott át több kartonnyi terméket, majd váratlanul kilépett a protokolláris szerepből, és további másfél órát töltött a házban: nézelődött, érdeklődött, beszélgetett a dolgozókkal és a bentlakókkal.

**Szöveg: Böle Tamás
fotó: Kovács Bence**

– A vízben tizedekért, századokért küzd, vagy ha az órával nem is, de hét másik versenyzővel mindenképpen. Noha nem vagyok versenyző, de biztos vagyok benne, ott nincs helye a másokra irányuló, gondoskodó odafigyelésnek.

– Jól látja, a medence igazán különleges hely. A víz nem csak szimplán más közeg, hanem más embert is kíván. A vízben versenyző vagyok, és akkor tényleg nincs más, csak az óra, az ellenfelek és én. Elképzelhetetlen, hogy valakit önszántamból magam elé engedjek. Mindenkit le akarok győzni, függetlenül attól, hogy egyébként, a parton milyen kapcsolatban vagyunk. Ez viszont, miután kijövök a vízből, rögtön elmúlik, mert alapvetően én nem akarok jobb lenni, mint bárki más. Az úszótársaim csak a vízben az ellenfeleim, a civil életünkben jóban vagyunk. Olasz Anna, aki most

már nyíltvízes úszó, olimpián, korábban ugyanazokban a számokban indult, mint én. Minden edzésen, futamon egymás ellen versenyeztünk, mindig a másik legyőzése volt a célunk, mégis az egyik legjobb barátnőm volt már akkor is, – de persze csak amíg a rajtköig el nem értünk.

– Ennek a vízmentes, civil életnek mióta része a jótékonykodás?

– Már évek óta rendszeresen veszek részt adományozási, támogatási akciókban, vagy szervezek magam is minden évben. Magáról a jótékonykodásról általában illik kissé szemérmesen beszélni, én azonban mégis szívesen teszem, de nem magam miatt, hanem mert hiszek benne, hogy rajtam keresztül így valamennyivel több fény vetül azokra, akiket segíthetünk. Hátha valaki éppen miattam dőbben rá, hogy ha megteheti, akkor igenis segítsen a rászorultakon, az időseken, a betegeken vagy éppen az állatokon.

– Miért esett a legutóbbi választása a pátyi Máltai intézményre?

– Eddig még nem volt kapcsolatom a Szeretetszolgálattal, az szervezetnél végzett munkáról, tevékenységről természetesen már sokat hallottam. Bevallom, már vártam a megfelelő alkalmat, mert sok olyan ügyet képviselnek, amelyek nekem is fontosak. Igazság szerint igyekszem mindig új partnereket találni egy-egy akcióhoz, minél szélesebb körben segíteni, hogy minél több arra érdemes szervezetre, kezdeményezésre felhívjam a figyelmet.

– A Gondviselés Háza...

– ... nagyon tetszett. Minden: a környezet, a dolgozók, a házak, ahogy gondoskodnak a bent lakókról, és az az eszmeiség, hangulat, ami körül lengte! A szobák, közösségi helyek, az apró gesztusok a lakók iránt, az itt dolgozó emberek kedvessége egyszerűen lenyűgöző volt. Mikor körbe vezettek és megmutatták a kézműves házat, ahol fogyatékkal élő emberek dolgoznak, elcsodálkoztam. Elképesztő volt látni mindazt a sok terméket, amit ők ott előállítanak. Arra gondoltam, miközben nézegettem a kézzel festett apró tárgyakat, hogy ezek az emberek szerencsések, mert van kézzelfogható értelme a munkájuknak. Igazi, alkotó munkát végeznek, ami a lelküknek is jól tesz, hiszen elismerést és önbecsülést kapnak a mindennapos munka és sikerélmények által. Megható volt szembesülni azokkal a kimondottan szép alkotásokkal – bögrékkel, virágokkal, tállakkal –, amelyek ott készültek.

– A hétköznapiakon van kapcsolata sérült emberekkel?

– Igen, edzéseken, tornateremben rendszeresen dolgozunk együtt parasportolókkal. Lehet, hogy ők nem is tudják, de hatalmas motivációt ad, mikor látom őket mellettem edzeni, küzdeni – és utána nyerni is, hiszen például Illés Fanni és Pap Bika egyaránt győzött idén Tokióban. Az ő kitartásuk, elszántságuk, akaratauk példa mindenki előtt. És hát itt van nekem, nekünk Csabi is, aki már évek óta hozzánk tartozik. Csabi Down-kóros, és amikor

Kapás Boglárka

Olimpiai bronzérmes, világbajnok, hétszeres Európa bajnok úszó. 2010-ben Magyarország első ifjúsági olimpiai aranyérmét szerezte 200 m pillangón, és nyert 400 m gyorsan is. 2012-ben Londonban 800 méteren pontszerzőként (6. hely), négy évvel később Rióban bronzérmesként zárt, a köztes időben pedig hat Eb-aranyat is begyűjtött. 2018-ban 200 méteres pillangóban Európa-bajnoki, 2019-ben pedig világbajnoki aranyat szerzett. A 28 éves úszónő aktívan keresi és segíti személyes jelenlétével is a jó ügyeket.

Hódmezővásárhelyen edzőtáborozunk, szinte minden nap meglátogatja a csapatot. Minden találkozásunk egy nagy öleléssel kezdődik, érezhető, hogy ez milyen sokat jelent neki – és nekem is.

– A karitatív tevékenység nem csak adományokból, anyagiakból áll, hanem kiállásból is, sokat számít, ha van valaki, aki utat nyit a nyilvánosság felé.

– Sok megkeresés, meghívás érkezik cégektől, iskoláktól, és igyekszem minél többnek megfelelni, elmenni országszerte. Ha már megadatott, hogy tudom hallatni a hangomat, hogy a közösségi médiás felületeken többen követnek, figyelnek rám, akkor igyekszem minél szélesebb körben ráirányítani a figyelmet a számomra fontos dolgokra – a hátrányos helyzetben élő vagy beteg gyerekek helyzetére, a rászorultakra, a hajléktalanokra, a sérült vagy idősek emberek támogatására –, mert lehet, hogy valaki éppen rajtam keresztül jut el hozzájuk. Az állatmenhelyekre is próbálom felhívni a figyelmet, sok oldalt követek is, de bevallom, csak a saját lelkemet fájdtom ezzel, ugyanis szívem szerint minden megmentett macskát hazavinnék.

– Hány cica van otthon?

– Muszáj szigorúnak lennem magammal, szóval csak kettő. De ez tényleg csak a saját elhatározásomnak köszönhető, és igazság szerint nem tudom, meddig tart még ki.

Közelről nézve életrevaló asszony

Váratlan felfedezést tettünk: Magyarországnak van egy huszadik vidéki megyéje is – amely ráadásul folyton növekszik. Jelenleg csak kicsit népesebb Komárom-Esztergom megyénél, de kétszer annyi gyerek születik ott, mint Tatabánya környékén. Minden negyedik lakás komfort nélküli, minden negyedik ember munkanélküli, és minden nyolcadik sosem fejezte be az általános iskolát. Valójában persze nincs huszadik vidéki megye, de az ország 300 legszegényebb falvának lakossága összeadva éppen egy megyényi embert adna ki. E gettófalvakban két éve példátlan program folyik: nyomortalanítás sok milliárd forintból. Kevesen hallottak róla, pedig ez a valaha volt legbőkezűbb szociális program.

A máltaiak Jelenlét programja nem egy túlbürokratizált, papírhegyek és határidők, hiánypótlások és megnövekedett költségek miatti folyamatos újrazkezdésekből, újrapapírozásokból álló energiaelnyelő. A karitatív szervezetnek sikerült meggyőznie a kormányt, hogy a gettósodott településeken mindenhol más okozza a bajt. A nyomor betegség, szociális kórság, ezért szociális diagnózist kell felállítani. Az orvosnak sem kell pályázatot benyújtani, hogy gyógyszert írhasson fel, ugyanezt kérték a „szociális gyógyításhoz” is. Hogy a gyógymódot szabadon finanszírozhassák, ne legyen szükség külön pályázatokra.

Egy fővárosi íróasztalnál nem lehet elképzelni, mi minden történhet ezeken a helyeken. Tiszaburán egy varrodával értek el sikert. A tíz munkanélküli asszony most már piaci megrendeléseket teljesít, és sok helyen példaként tekintenek rájuk. Mátraverebélyen is, ahova éppen most tartunk.

A falu határában állunk, balra az utolsó előtti ház Hrozik Pálné, Gizó otthona. Az 57 éves asszony a máltaiak programjának egyik pillére. Az ötgerekes családanya ugyanis gyakorlott varrónő, 14 éves korától varrodában dolgozott, ekkor hagyta ott az iskolát.

Németeknek varrtak melegítőket, és később a szakmunkás bizonyítványt is megszerezte. A férje jól keresett, Pest-

re hordott embereket dolgozni. Azután összeomlott a világ körülöttük. Gizó férje súlyos beteg lett, 14 órás műtétet tudták megmenteni az életét. Az asszony ápolta 30 kilóra fogyott urát, a gyerekek egymásra vigyáztak, amíg ők Pesten a kórházban voltak. Sikerült, a férje túlélte a rákot, de súlyos rokkant lett, többé nem tudott dolgozni. Gizó pedig családfenntartóvá lépett elő. Ám azokban az években, a környékbeli varrodák sora megszűntek. Kilenc évig a fővárosba ingázott, és feketén dolgozott egy kertészetben, azután maradt a közmunka. Messziről nézve Gizó egy a gettó kilátástalan sorsú lakói közül, közelről nézve életrevaló asszony, aki álmában sem gondolta volna, hogy ennyi év munkanélküliség után oktatóként szerződtetik. Pedig éppen ez történt. A máltaiak egyik sikerprogramja a varrodákhoz kötődik: Tiszaburán olyan jól megtanultak varrni az asszonyok, hogy egy multinacionális cég, a Spar bedolgozóivá váltak. Ha ma valaki ezekben az üzletekben vászon-táskát vásárol, dolgos roma asszonyok munkáját veszi meg.

Gizó iszonyúan izgult az elején. Abban sem volt biztos, hogy ő maga tud-e még varrni. Abban meg végképp nem, mit fog kezdeni azokkal, akiket tanítgatnia kell.

Öt ember – csepp a tengerben. 300 ezer ember lakik ezekben a szegregátumokban. Min változtat néhány ember? A máltaiak azonban nem így gondolkodnak. A szociális varroda jó minta lehet, magabiztosságot ad a varrónőknek, példaképpé válhatnak. Másfelől sokféle programot igyekeznek egymás mellé tenni. Embert próbáló feladat újraéleszteni és újraértelmezni ezeket a településeket. De megkerülhetetlen.

Részletek a [valaszonline.hu](https://www.valaszonline.hu) Egy a háromszázból című cikkéből, Élő Anita 2021.09.29-én megjelent riportjából.

VALASZ
online

Felhők alkotta freskók

Szent Mihály napján a falu lakosságát a csenyétei templomba hívta a Jelenlét program új vezetője, Antal András diakónus. A templom hosszú ideje elhagyott, a torony áll, de a főhajón tető sincs már. Az égre emelt tekintet a felhők alkotta freskóig szalad, de ez is inkább az új találkozás határtalanságát jelzi. Mátrai Roxána és Majoros Árpád riportja.

Árpi vezet, én pedig lappal az ölemben a háromórás út alatt próbálok utolérni magam munkaügyileg. Gondoltam: leparkolunk a Jelenlét Házhoz, kávé közben majd megérkezem lélekben is. Ahogy bekanyarodunk az udvarba, kiderül, hogy az átszellemülés elmarad, Attila, a helyben dolgozó munkatársunk izgatottan kiabál a kisbuszból, hogy gyorsan, és hogy induljunk.

- Megyünk az utcákra, be kell mondani a mikrofonba, hogy mindenkit szeretettel várunk a templomban, vízszentelés lesz, meg szeretetvendégség, hozzanak flakont a szenteltvíznek - adja a feladatot Attila.

Amikor ez a mondat elhangzik, a következőképpen nézünk ki: a színes rajzokkal felmatricázott máltai kisbusz hátsó ajtaja kihúzva, a nyílásban egy falubeli férfi, térde közé szorítva egy hatalmas hangfal. Attila teljesen felpörögve, én megszepepent arccal köszörülöm a torkom, Árpi pedig ki-be ugrik és videóz minket. Ez már azért is hasznos, mert ami most történik, azt szavakkal elmesélni igen nehéz lesz. Attila szaladgál a busszal a kátyúk és a kerék elé szaladgáló kutyák között, átveszem a mikrofont.

- Szeretettel várunk 3 órára mindenkit a templomnál...

- A pogácsát! Mondd a pogácsát is! Meg az üdítőt!

-...lesz szeretetvendégség, pogácsa és üdítő, várunk mindenkit 3 órára! A templomnál!

A Jelenlét pontnál ott van már András is, a csenyétei programvezető, a házban éppen tortát sütnék. Amikor legutóbb ott voltam, akkor is ez okból forgolódtak a konyhában. Mondják, sok a gyerek a faluban, valakinek mindig születnapja van, és ők egyet sem szeretnének kihagyni közülük.

Nagy a készülődés, kis csapatokban indul mindenki. Öt-hat gyerekkel nekivágnak én is az útnak. Most szívesen polip-pá változnék, akkor lenne annyi karom, hogy mindegyik gyerek tudná egy-egy kezemet fogni. Nemcsak azért, mert könnyebben haladnánk lökdösődés nélkül, hanem jó lenne mindenkinek adni magamból legalább annyit, amennyit ők adnak nekem. Végül aztán sorba rendeződve igyekszünk időben odaérni. Előtűnk nem sokkal András megy a torony irányába, sokasodnak körülötte a gyerekek, minden háznál hozzácsapódnak páran, mire a faluházhoz ér, egész kis sereg veszi körül.

Frissen kaszált kis domb elé érünk, a tetőjén áll a templom. András mesélte, hogy másfél hétig takarították belül a lakosokkal, körülötte irtották a gát, vágták a bozótot, a polgármester is küldött harminc embert segíteni. Előtte mondjuk egy napig hegesztették kérésére a máltások a foci- és a kikaput, de hát valamit valamiért.

Felérünk. Pár nappal korábban már láttam képet a templomról, mégis meg kell állnom, mikor belépek. Megállnom és felnézni. A templom mennyezetére a Jóisten a legszebb freskót festette: magát az égboltot. Az épületen ugyanis nincs tető. A torony és a falak, így áll ott Isten háza méltóságteljesen, sok éve használat nélkül, a kis dombtetőről némán őrizve a falut. Az épületbe betérve minden cifra-ság nélkül is érezni a templomba lépés szentségét.

Próbálnak a gitárosok, néhányan énekelnek, szaladgálnak a gyerekek, többen még kint állodogálnak. Készen van a kis oltár, fölötte fa feszület, a hangfalat állítják be éppen, kerülgetve a pogácsa hírére megjelent kutyákat.

Felhangzik a harangszó. Harang híján a mikrofonhoz tartott telefonból szól, mégis elhiszem egy pillanatra, hogy van igazi harang, van tető felettünk, és ezek az emberek itt a fűtött, szépen berendezett házaikból a kiadós ebéd után felsétáltak ide a gyerekekkel, akik mindegyikén van cipő, frissen mosott a hajuk, játékokkal teli a szobájuk.

Elkezdődik az alkalom, de előtte András egy lehetetlennek tűnő feladattal lát el: tartsam kordában a közel harminc gyereket, amíg beszél. Most nem programvezető, hanem diakónus, a katolikus egyház embere.

A nagyobb fiúk, mint a kiskakasok, nem akarnak elférni egymástól, a kisebbek és a lányok folyamatosan sutyorogva

kérdezgetnek. Új a fülbevalód? Ez tetoválás? Hol van Isten? Fogd meg az én kezemet is!

Ahogy megszólal a falubeliekből összeverbuválódott zenekar gitárszóval kísért éneke, a gyerekek is elcsendesednek. „Vedd el bűnömet, tisztítsd meg szívemet...”

Állok, és a saját bőrömmön tapasztalom, hogy itt és most elkezdődik valami nagyon fontos.

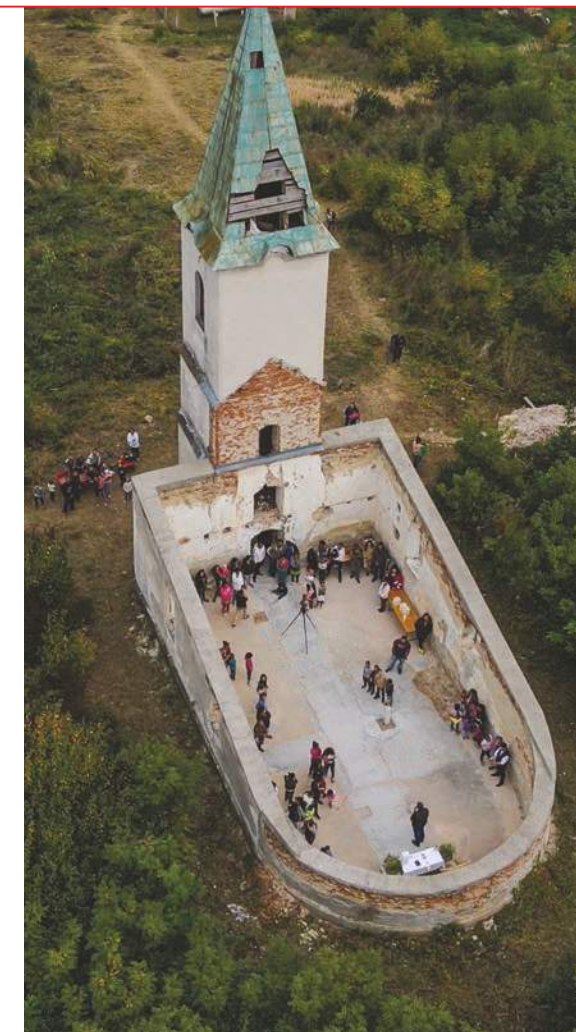
Százhusz ember áll a templomban, mégis a szabad ég alatt, egymás kezét fogva. Bátortalanul indul, de egyre erősebben hangzik a közösen mondott Mi-atyánk.

Árpi és én azért jöttünk ide, hogy elmeséljük mindezt azoknak, akik nem lehetnek itt, akik előtt ez a kis falu, az itt történő kicsi csodáival már hosszú ideje láthatatlan. Hiszem, hogy innen, erről a helyről, Csenyéte szívéből lehet elindulni, építeni a lelkeket, hogy épülhessen a falu is. Elrendezni a dolgokat belül, hogy majd annak kívül is látszata legyen, hogy miként a templom alapja megmaradt, „kősziklára” épüljenek a házak is.

Állok a gyerekekkel a falnál, egyszerűen csak mindenki az égre mutogat, hangosodik a közönség. Felnézek, és látom, hogy Árpi felengedte a drónt a templom fölé, a gyerekek teljesen bezsongtak.

-Mi az? Az most száll fel az Istenhez?

Igen, lehet, mondom, de nekem most gyorsan ki kell mennem szólítani neki, hogy ha mégsem szállna fel vele a mennyekig,

akkor ne a szertartás alatt kezdje el leengedni, mert akkor annyi az áhítatnak. Kiszaladok a templomból, meg is találom, éppen kíváncsi gyerekek gyűrűjéből próbál szabadulni sikertelenül, menekül a bozótosba. Bent a szertartás, kint egy filmjelenet zajlik. Az egyetlen leszállási lehetőség, ahol a hadonászó kis kezek nem érik el a drónt: a busz teteje. Már csak fel kell kapaszkodni érte, és valahogy lejutni...

Erről már mit sem tudva a dicsőítést hallgatjuk a templomban a többiekkel. Lassan eljutunk a pogácsáig és a helyi asszonyok által főzött bodzaszörpíig, újra szaladgálnak a gyerekek, a kutyák, a felnőttek beszélgetnek, hangos forgatag. Sikerül összeterelnünk mindenkit egy közös képre, majd a legtöbben hazaszálingóznak, elcsendesedik minden.

A faluból kivezető kanyargós útról még látjuk a szürkületben a templom tornyát, ahol elrejtve a világ elől, történt ma valami igazán fontos.

Otthonukat veszített társukért zenéltek

Összefogás egy háromgyermekes családért

Alig egy óra leforgása alatt a tűz marta-léka lett a háromgyermekes Kolompár család monori romatelepen álló háza és benne minden ingósága. Személyes holmijaik közül csak a magukon viselt ruha maradt meg.

Kolompár Árpád párjával és három gyermekükkel éltek a Cinka Panna utcai otthonukban, melyet szülei háza mellé épített. Ahogy nőttek a gyerekek, úgy alakították, bővítették az épületet, épp a vizet tervezték bevezetni, már a fürdőszobának is megvolt az alapja, amikor egy közeli udvaron fellobbantak a lángok.

– A sógoromnál ástuk az árkot a vízvezetéknek, amikor szóltak, hogy a szomszéd udvarán ég a tűz, figyeljek, nehogy belekapjon a tetőbe – idézi a június 25-én történeteket. A rokonság slaggal, vödörrel kezdte oltani a tüzet. A lángok a kerítés nádfonatán átszaladtak a szemközti házra, majd a szél tovább hajtotta a tüzet. A helybeliek szerint csak a szélirányon múlt, hogy a sűrűn egymásba épült házak közül kinek az otthona ég el.

A tűzoltóságra száznál is több bejelentés érkezett, de mivel Monoron egy másik tüzeset is történt, máshonnan érkeztek a tűzoltók, háromnegyed órán át a helybeliek próbálták menteni az épületeket. A gerincsérvvel bajlódó Kolompár Árpád letrán állva próbálta oltani a tetőt. Dél és egy óra között négy család háza égett le, három közülük lakhatatlanná vált, egynek a tetőszerkezete semmisült meg.

Tizenöt ember maradt otthon nélkül. A családoknak a Magyar Máltai Szeretetszolgálat a város önkormányzatával közösen nyújtott segítséget. Két család a rokonainál kapott szállást, másik két családot ideiglenesen szükséglakásban helyeztek el. A lakók sorsa így vagy úgy rendeződött, a három gyermeket nevelő Kolompár család elhelyezésére azonban a szeptemberi iskolakezdésig sem sikerült megoldást találni.

Kolompár Árpád súlyos gerincsérvvel jár vizsgálatokra, kezelésekre, műtetre készül. Annak idején kimaradt a középiskolából, azt mondja 16 évesen kezdett dolgozni, hogy beteg édesapja helyett átvegye a családfenntartó szerepét. Évtizedeken az építkezéseken dolgozott, de a dereka egyre jobban fájt, már a leszázalékolás lehetősége is felmerült kezelése kapcsán. De amikor kicsit megpihent a gerince, alkalmi munkákat vállalt, épp a tüzeset előtt kapta kézhez a bérét.

– Húszezer forintot eldugtam a Biblia mellé a szekrénybe, hogy meglepjem Erzsikét – mondja. – Szeretünk piacra járni, és hétvégén olyasmit főzni, amit a gyerekek szeretnek. Ha hét közben szűkösebben is vagyunk, legalább a hétvégéjük legyen szép, de a húszezer forint is odalett, elégett a szekrénnel együtt.

Erzsébet asszonynak a munkahelyén szóltak, hogy szaladjon haza, mert ég a házuk.

– Eszembe jutott, hogy a nagyfiú, An-

dor még odabent van. Árpi nem tudta, csak az oltással volt elfoglalva. Berohantam a házba, és kirángattam a fiút. Közben felkaptam a tárcámat az asztalról, így maradtak meg az irataim. Minden más oda lett. A gyerekek papírjai, Árpi orvosi leletei, minden.

A Máltai Szeretetszolgálat egy felújítás előtt álló házba vitte el az édesanyát és a gyerekeket, míg a családfő a tűzoltókkal együtt a helyszínen maradt. „Amikor Kata kézen fogott és beültetett az autóba, én nem kérdeztem semmit, hogy hova megyünk, vagy mit adnak nekünk. Örültem, hogy tető lesz a fejünk felett.”

A nyolcadikos nagyfiú nem sokra emlékszik a tűzből, beszélni sem szeret róla. A két lány, a hatodikos Réka és a nagycsoportos Elena a tanodában várták, hogy véget érjen a tűz. Réka azt mondja, nagyon hiányzik minden, a ruha, a bútor, a telefon, a számítógép, a tv. A nagyobb lány arra is emlékszik, hogy a tűz estjén a környéken élők nem mertek elaludni, féltek, hogy visszagyulladnak a tetők. Elena heteken át siratta plüss unikornisát, amit esténként magával vitt az ágyba. „Gyakran kérdezi, hogy mikor megyünk már haza. Ő még nem érti, hogy oda már soha többé nem tudunk visszamenni.”

A tűzvész után az édesapa visszajárt még a kormos falakhoz, 37 postagalambja volt a portán, róluk kellett gondoskodni. De annyira nyomasztotta az üszkös gerendák látványa, hogy inkább eladta a

galambokat. Azt mondja, töredék áron vált meg tőlük, de nem akarta húzni az időt.

A család több szállal is kötődik a Szeretetszolgálathoz. Az édesanya hosszú ideig a telepen működő közfürdőben dolgozott, Andor, a fiú évekig a máltai focicsapat tagja volt, Réka, a középső lány a Szimfónia programban zenél, ők ketten évek óta a tanodába járnak, az óvodás Elena pedig a gyerekházban gyakori vendég.

– Azóta ismerjük a családot, amióta a Szeretetszolgálat a monori telepen dolgozik – mondja róluk Juhász Katalin, máltai programvezető.

– Hiszem, hogy Isten megsegít bennünket – mondja Kolompár Árpád. – Sokaktól kaptunk segítséget, bútorokat, ruhákat. Egy ismerősöm munkát ajánlott Erzsikének, azóta az ő éttermében dolgozik. Még ruhát és cipőt is kapott, hogy tudjon miben munkába menni.

Kolompár Erzsébet pedig azt mondja, próbálják a jót látni a szörnyűségben, a sok jó szándékú embert, meg azt, hogy egymást nem veszítették el. Sokan ismeretlenül is támogatják a családot.

A Szimfónia program következő óráján a hegedűtanárnő megemléltette, hogy hallott a tűzről, megkérdezte, nem volt nagyon félelmetes? Réka azt felelte: a mi házunk égett le. A tanárnő döbbenet állt egy darabig, azután folytatták az órát. Napokkal később a Szimfónia program tanárai segélykoncerten kezdtek gondolkodni. Berki Péter prímás felajánlotta, hogy fellép a zenekarával.

Kolompár Árpád az üszkös romok között

A koncertet szeptember 6-án a Szeretetszolgálat Batthyány téri épületében tartották meg. Berki Péter prímás és zenekara, a Hungary Gipsy Virtuoso Band mellett

felléptek a monori programban zenét tanuló gyerekek, és egy közös dal erejéig Nótár Mary énekesnő is bekapcsolódott.

Szerző: Parák Eszter

Nótár Mary énekesnő, Berki Péter prímás és zenekara, valamint a monori Szimfónia program gyermekei a jótékonyági esten

Felkészülni arra, ami váratlanul érkezik

A mentésben dolgozó egységek helyszíni reakciói is alakították a forgatókönyvet a szeptember végén Révkomáromban rendezett nemzetközi katasztrófavédelmi gyakorlaton, melyen a Máltai Szeretetszolgálat több mint harminc kiképzett önkéntese is részt vett. Így szó szerint is értendő, hogy a száz tűzoltó társaságában végzett feladataikkal váratlanul bekövetkező eseményekre készültek fel.

Az ősszel lezárult vészhelyzet-kezelési és katasztrófavédelmi alapképzést még 2020 januárjában indította önkénteseknek a Máltai Szeretetszolgálat. A pandémia miatt elrendelt korlátozások miatt a felkészülésben is hosszú kényszerszünet volt, majd 2021 szeptemberében Révkomáromban rendeztek nemzetközi katasztrófavédelmi gyakorlatot magyar és szlovák önkéntes tűzoltókkal közösen. Mintegy húsz tűzoltó egyesület és a Máltai Szeretetszolgálat önkéntesei, összesen több mint százharminc résztvevő hajtott végre a 36 órás, életszerű helyzetekkel imitált gyakorlat feladatait.

Szabján Imre, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat vészhelyzet-kezelési munkacsoportjának vezetője a Nyolcágú ke-

reszt c. rádióműsorban azt hangsúlyozta, hogy komplex, folyamatos végrehajtású gyakorlatot szerveztek. A Máltai Szeretetszolgálat az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósággal kötött szerződése alapján arra készíti fel önkénteseit, hogy különböző vészhelyzetekben a hivatásos állomány munkáját támogassa. A most befejeződött 120 órás alapképzés az elsősegélynyújtástól kezdve a műszaki ismeretekről át a pszichoszociális segítségnyújtás alaptechnikáig széleskörű ismereteket adott át a résztvevőknek.

A katasztrófák helyszínein a Máltai Szeretetszolgálat alapvetően támogató funkciót lát el, mellyel kiegészíti a hiva-

tásos állomány munkáját. A mentés háttországot adja, a lakosságot segíti a nehéz helyzetben, másrészt a védekező állomány ellátásáról is gondoskodik.

A rádióműsorban Szabján Imre arról is beszélt, hogy a nagy országos katasztrófák mellett hétköznapi vészhelyzetekben is szükség van a segítőkre. Az előbbieknél fontos feladat lehet például a kitelepített lakosok ellátása, egy befogadó hely kialakítása, üzemeltetése. A helyszínen fontos szerep jut a tejáratnak, ami a védvonalakon közlekedik, összegyűjti a védekezésben dolgozók igényeit. Bár a nevét onnan kapta, hogy rendszerint teát, kávézt oszt, arra is volt már példa, amikor eső-

Természetes dolog az életemben

Évekkel ezelőtt úgy éreztem, hogy valami hiányzik még az életemből, akkor láttam meg az alapképzés hirdetését. Jelentkeztem, elvégeztem, itt ragadtam, ma már óraadó mentorként veszek részt a képzésen, míg a gyakorlatoknál a szervezést, illetve a műveletvezetést is segítem.

Mit jelent az önkéntesség? Nálam a „visszaadással” egyenlő, időt, energiát adok az életemből azoknak, akiknek erre óriási szüksége van. Egy káresemény során családi tragédiákon át személyi sérüléseken keresztül nagyon sok mindennel találkozunk, olyan helyeken tudunk beavatkozni, ahol nélkülünk rosszabb lenne a helyzet. Nemcsak a károsultakat értem ez alatt, hanem a helyszínen dolgozó tűzoltókat, rendőröket, mentőöket is, akik sokszor elfelejtik, hogy időnként meg kell állniuk, nekik is pihenni kell. Amikor meleg teával, vagy egy jó szóval megállítjuk őket, ők is töltődnek közben. Nekem ezek az élmények nagyon fontosak.

Amit képzésen, illetve a gyakorlataink során megtanultunk, azt nem csak a szakmában, de a hétköznapiakban is nagyon jól hasznosítom. Úgy érzem, több lettem, megváltozott a személyiségem, sokkal könnyebben észreveszem, hol tudok segíteni másoknak, ez egy természetes dolog lett az életemben.

Zákányi Eszter – önkéntes

Tóth Viktória szakápoló és Zákányi Eszter (szemüvegben) vészhelyzetkezelési mentor a gyakorlaton

kabátokat, vagy éppen napkrémet vitt a homokzsákokkal dolgozó embereknek. De fontos szerep jut a segítőknek a hétköznapi vészhelyzetekben is. Amikor például a rendkívüli időjárás miatt a tavaszi hóviharban megbénult a közlekedés az M1-esen autópályán, a vészhelyzet-kezelési egység emberei forró teát és takarót vittek a hosszú időre az autópályán rekedt embereknek. Szabján Imre szerint fontos, hogy a Szeretetszolgálat az ország csaknem egész területén jelen van, ezért nagyon gyorsan képes reagálni a Magyarországon, illetve a Kárpát-medencében kialakuló vészhelyzetekre.

A szeptember végi 36 órás gyakorlaton a Magyar Máltai Szeretetszolgálat több mint harminc segítőt vett részt. Tízen közülük újoncok voltak, ők a tavalyi év elején indult képzést zárták a révkomáromi gyakorlattal. A vészhelyzetkezelési vezető szerint a képzés nagyon gyakorlatcentrikus volt, a megoldandó feladatok a való életben adódó helyzeteket idézték. Révkomárom térségében vegetációs tűz megfékezése volt a feladat, ennek során kitelepítést is imitáltak, a máltai önkénteseknek többek között befogadóléphet kellett kialakítani, és azt üzemeltetni. A gyakorlaton a Szeretetszolgálat egy mini tábori kórházat is helyszínre vitt, ahol életszerű körülmények között sérülteket is el kellett látni.

Johannita várak Szíriában

Magyar régészek segítenek a feltárásban

Magyar csapat segít feltárni Szíriában a két legnagyobb johannita védővárat, Dr. Major Balázs máltai lovag vezetésével.

Szíria tengerparti régiója mindig is átjáró volt a különböző birodalmak és kultúrák között. Ott vezetett át a hadak útja Kisázsia, Perzsia, a kurd területek és a Szentföld, Egyiptom közt. A 12-ik-13-ik században, a keresztesháborúk idején, ez a régió frontvonalnak számított: erős védővárak épültek, közülük a legnagyobb volt Margat, a tenger mellett, tőle nyolcvan kilométerre pedig, a partmelletti hegylánc közepén, a fenséges elhelyezésű Crac des Chevaliers. Mindkét hatalmas védővár a Jeruzsálemi Szent János Isptályos rend kezében volt, amely az útvo-
nalak védelméért volt felelős. Jeruzsálem eleste után Margat lett az isptályos rend fő székhelye.

A korszak két legendás johannita várának konkrét magyar kötődése is van. Az ötödik keresztes hadjáratról hazatérőben II. András és magyar serege mindkét erődöt felkereste, és egyenként évi 100 márkányi ezüst évjáradékot rendelt számukra, ami körülbelül 24 kg ezüstnek felelt meg.

A két vár végül muszlim kézre került. Egy ideig megtartották katonai szerepüket, végül az oszmán uralom alatt elhagyták őket és romba dőltek. Az impozáns Crac des Chevaliers-t a francia gyarmatosítók az 1930-as években feltérképezték, és 2006-ban az UNESCO Világörök-

ség listára is felkerült, Margatban hosszú időn át nem történt régészeti kutatás.

Margat várának régészeti konceszióját Major Balázs régész, történész, a PPKE BTK-n a régészeti tanszék vezetője, 2006-ban kapta meg, korábbi munkáinak elismeréseként. Az általa vezetett Szíriai-Magyar Régészeti Misszió azóta is végzi Margat feltárását. Legfőbb feladat az erődrészek hajdani szerepének megállapítása, és a korabeli élet rekonstruálása. Az eddigi feltárási eredmények közül kiemelkedik az az egyedülálló freskóciklus, melyet a magyar régészek a várkápolnában fedeztek fel és restauráltak. Komoly ismereteket gyűjtöttek a korszakban egyedülállóan fejlett vízgazdálkodási és higiéniai rendszerről, amely belátást nyújt az isptályosok igényességébe ezen a téren.

A Crac des Chevaliers-ben komoly károk keletkeztek a polgárháború első éveiben. A misszió elkészítette a kárfelmérést, és Magyarország támogatásával elvégezte a vártemplomon keletkezett háborús károk helyrehozatalát és a tető szigetelését, ami segít megővni a templom falain megmaradt értékes középkori falképeket.

A kutatás mellett fontos cél a helyi hallgatók képzése és a tapasztalatcsere a szíriai kollégákkal. Az utóbbi években a PPKE-n elindították az angol nyelvű régészsképzési programot is, amelyen több mint 80 külföldi hallgató - többségük szíriai - tanul a magyar Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogrammal.

Major Balázssal tavaly interjút készített

a Vasárnap folyóirat a polgárháború alatt végzett szíriai munkájáról. Ebben kifejtette, hogy a háború elképesztő pusztulást és nyomort okozott, és fel se lehet mérni a károkat, amelyeket a pusztítás és a tudatos kifosztás okoztak a régészeti kincsekben is. „A szíriai kollégák a háború kezdete óta heroikus munkával mentették az értékeket, nagy megtiszteltetés, ha mi ebben segíteni tudunk. Mivel a barátainkat és a kinti hallgatóinkat sohasem hagyjuk el, természetes volt, hogy maradunk.”

Major Balázst 2020-ban felvették a Máltai Lovagrendbe.

Major Balázs munka közben
(Fotó: Facebook/PPKEtanszék)

A speciális igényű gyermekekért dolgoznak

Lezárult a HEALTH4ALL projekt Beregszászon

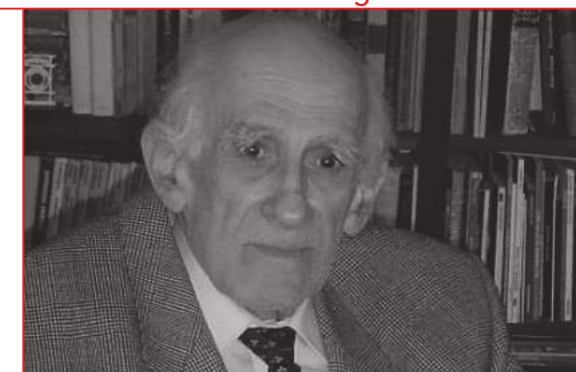
2022-től konduktor képzés kezdődhet a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán, így a térségben is elérhetővé válik a Semmelweis Egyetem Pető András karának világszerte elismert konduktori képzése. A hallgatók a Beregszászi Járási Máltai Szeretetszolgálatnál végezhetik majd szakmai gyakorlatukat.

A speciális igényű gyermekek fejlesztését segítő HEALTH4ALL projekt a Beregszászi Máltai Szeretetszolgálat szervezésében zajlott. A program során megvalósított szűrések után az érintett gyermekek családjai szakemberektől kaptak segítséget a szükségesnek talált fejlesztésekhez, így többek között beszéd és mozgásfejlesztéshez, a Pető módszer alkalmazásához, gyögmasszázsához, vagy neurofeedback terápiához. A program során a térségben dolgozó pedagógusok is segítséget kaptak az óvodába, iskolába járó speciális igényű gyerekekkel végzett mindennapos munkájukhoz.

Az EU által finanszírozott projekt zárókonferenciáját szeptember 23-án tartották Beregszászon. A projektben vállalt mutatókat többszörösen sikerült túltelje-

síteni, rengeteg pozitív visszajelzés érkezett a szülők és a pedagógusok részéről egyaránt. A zárókonferencián megállapították: a térségben egyedülálló komplex fejlesztési programot sikerült megvalósítani, amely mindenki számára elérhető megoldásokat képes nyújtani,

A Makuk János máltai rendtag által vezetett Beregszászi Járási Máltai Szeretetszolgálat több éve elkötelezte magát a speciális igényű gyermekek ügye mellett, munkájukat a budapesti Pető Intézet, a Rejtett Kincsek Down Egyesület és más intézmények segítségével végzik. Az uniós támogatással megvalósult Health4All projekthez szükséges saját tőkét a magyarországi ÉrMe Üzleti Hálózat karácsonyi akciója segítségével tudták előteremteni. A kapcsolatteremtésben, szakmai és logisztikai támogatásban kitartó támogatást nyújtottak magyar máltai rendtársak: Makk Ádám, a Pető Intézet munkatársa, Schumicky András, aki részben ezért a tevékenységért kapta meg idén a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét, és Ugorn Imre nagykövet.

Dessewffy László

(1926-2021)

A máltai hazatérés előkészítője volt

Dessewffy László történelmi családba született 1926-ban. Cegléden érettségizett, majd a 2. világháború után idősebb Antall József mellett dolgozott, de élethivatása a publicisztika volt. A kommunista korszakban könyvelőként dolgozott, egy regénye jelent meg, korlátozottan publikált az Élet és Irodalom-ban, lehetőségek szerint a polgári értékeket közvetítve.

A 80-as évek közepétől együttműködött a Máltai Renddel, 1986 után ő lett a Rend magyarországi kapcsolattartója. 1987 elején ő kötötte össze a Renddel Kozma Imre atyát, akivel megalapozták a zugligeti plébánia kulcsszerepét az adományok elosztásában. Ő volt a helyi kapcsolattartó az állami és egyházi hivatalokkal. Segített koordinálni az első nagy gyógyszerküldemények beszállítását és szétosztását, valamint az első nyílt magyar zarándoklatot Lourdes-ba 1987-ben. Alapító tagja volt a Magyar Máltai Szeretetszolgálatnak. 1989-ban aktívan részt vett a keletnémet menekültek zugligeti befogadásában.

Részt vett a Kereszténydemokrata Néppárt tevékenységében, alapító tagja, 2009-től örökös tagja volt a Magyar Katolikus Újságírók Szövetségének. A rendszerváltás után számos lapban publikált, szinte haláláig jelentek meg érdeklődő, egyéni hangvételű írásai.

Felesége, Anna, 2020-ban hunyt el. Egyetlen lánya, Dr. Dessewffy Anna, közbeszerzésekre specializált ügyvéd Budapesten.

Kitüntetései: Pro Merito Melitensi, a Magyar Érdemrend lovagkeresztje, Pro Civibus díj.

A Máltai Manufaktúra a Borfesztiválon

